

— hij richt zich op den arbeid van Gods genade in den mensch.

Daarin is die haat zelfs duivelsch.

Immers, het woord door „doodslager“ overgezet zegt letterlijk „mensen-moordenaar“, en bevat daarin, volgens de ontwikkelbare bedoeling van den apostel, eens rechtstreeksche heenwijzing naar den menschenmoordenaar van den beginne, den duivel.

Wie een hater is van het nieuwe leven uit God, van de genade des Heiligen Geestes, van den band met Christus, van geloof en bekeering, — ja, die staat aan de zijde van den boze, die is uit den vader, den duivel; en, met hem in gemeenschap, kan hij niet anders dan, gelijk deze, zich in den afkeer van zijn hart verzetten tegen het herschepend en verlossend werk Gods, en daarin den dood, ten diepste den ewigen dood van zijn naaste begeeren; — „een tegelijk, die zijn broeder haat, is een doodslager“

Zietdaar de huiveringwekkende diepte van dezen haat.

Het is dan ook volkomen verstaanbaar, dat de apostel van zulk een hater zegt, dat hij „blijft in den dood“, en dat hij „het eeuwige leven niet heeft in zich blijvende“. Hij draagt het teeken, dat hij nog altijd in den geestelijken dood is, waarin hij van nature ligt; en hij moge schijnbaar, in het midden der gemeente, deel hebben aan het eeuwige leven, — het is slechts schijn: hij is het niet waarachtig en onvergankelijk deelachtig.

Ontroerend kenteeken.

Het roept ons tot de vraag, hoe wij staan tegenover het genadewerk Gods in onze broeders en zusters. Als er in onze omgeving iemand tot bekeering komt, of tot zekerheid des geloofs, — wat getuigt dan ons hart daarvan? Als wij de taal en de daden des nieuwen levens hooren en zien, — hoe zijn dan onze gevoelens daartegenover? Er zijn op dit gebied in de Kerk des Heeren soms uitingen, die het doodsteeken dragen.

Eens kwam een blindgeborene door Jezus tot het eeuwige licht. En zijne omgeving, ook zijne geestelijke leidslieden, gaven den indruk, alsof zij liever gezien hadden, dat hij maar blind gebleven was. Tenslotte hebben zij hem uitgeworpen. Zietdaar het doodsteeken.

Nog eens, — hoe staan wij tegenover het genadewerk in onze naasten?

Uw hart is er toch niet koel voor?

Een blinde, wiens oogen open gingen, en die van het licht gaat spreken, en in het licht gaat wandelen, — hij is u toch niet lastig? hij past toch wel in uw gezelschap? hij was toch niet vroeger, in zijn blindheid, aangenamer omgang dan thans?

O, gij haat hem niet, — zegt ge; integendeel, — gij kunt waardeeren, dat hij.....

Mijn lezer, laat ons naar het begin terugkeeren, — en God make uw hart opricht in deze zaak, — „niet-lief-hebben“ is „haten“

U.

v. A.

KERKELIJK LEVEN.

Verkeerde wisselstand. IX.

Inzover Dr v. d. Vaart Smit zich op Calvijn beroept is de stand der kwestie deze:

1o. Calvijn kent volgens Dr v. d. V. S. geen bijzondere sacramentele genade.

2o. Calvijn leert volgens hem, dat er zonder persoonlijk geloofsaanvaarding, alzo zonder daadlijk geloof, geen sacrament bestaat.

3o. Calvijn zou de meening zijn toegedaan, dat de doopsnede in de eerste plaats bij den doop van het kind aan de ouders wordt geschonken.

4o. Het kind zou eerst deel krijgen aan de doopsnede, als het tot zijn verstand is gekomen.

5o. Dr v. d. V. S. ziet daarbij af van de ons verborgen inwerking Gods op de ziel van het kind, omdat, gelijk uit de strekking van zijn betoog blijkt, deze inwerking, zoo ze bestaat, in geen geval als sacramentele genade kan worden opgevat.

Bij den doop van een kind staat het naar deze voorstelling alzo:

1o. het kind ontvangt alleen het uitwendig doopteeken, maar niet de doopsnede;

2o. de ouders ontvangen niet het uitwendig doopteeken, maar wel de doopsnede.

Lijdt de aangevoerde citaten bleek reeds, hoe onjuist dit beroep op Calvijn is.

Zoo kwamen wij dan tot de konklusie, dat in deze kwestie Calvijn en Dr v. d. Vaart Smit letterlijk op elk punt tegenover elkander staan.

De citaten hiervoor zouden gemakkelijk te verdubbelen zijn.

Wij meenen echter, dat wij reeds meer dan genoeg hebben aangehaald om het bewijs te leveren.

Van een tekort aan argumenten zal men ons niet kunnen beschuldigen.

Eén passage dient echter nog onder de aandacht gebracht, omdat men die licht zou kunnen misverstaan.

Zij betreft het nut van den Doop.

Calvijn noemt tweeërlei nut, zoowel voor de ouders als voor het kind.

Hij schrijft: „Want door het teeken Gods aan het kind medegedeeld, wordt de belofte, die den godvruchtigen ouderen is gedaan, gelijk als door een ingedrukt zegel bevestigd en vast en

bondig verklaard, te weten, dat de Heere niet alleen hunlieden, maar ook hun zaad tot een God zal wezen, en dat Hij niet alleen henlieden met Zijn goedheid en genade wil achtervolgen, maar ook hun kinderen en nakomelingen tot in het duizendste geslacht. En dewijl hierin de zeer groote goedertierenheid Gods zich vertoont, zoo geeft ze vooreerst een ruime stof, om zijn eer en heerlijkheid te verkondigen, en overstort de godvruchtige harten met een zonderlinge blijdschap, waardoor zij meteen krachtiger opgewekt worden, om zulk een vriendelijken Vader wederom lief te hebben, dien zij ook bezorgd zien voor hun nakomelingen. En of iemand hierop wilde zeggen, dat de belofte Gods alleen genoeg behoorde te zijn, om de zaligheid van onze kinderen te bevestigen, zoo acht ik op zulk zeggen niet, overmits het God anders heeft goed gevonden, die gelijk Hem onze zwakheid zeer wel bekend is, ons in deze zaak zooveel heeft willen toegeven en tegemoet komen. Die derhalve de belofte Gods aangaande het uitbreiden van Zijne barmhartigheid op hun kinderen omhelzen, die moeten bedenken, dat zij uit kracht van hun ambt gehouden zijn hun kinderen voor de gemeente te stellen, om die met het teeken der barmhartigheid te laten teekenen, en daaruit zichzelf tot een vaster vertrouwen te versterken, als zij voor hun oogen zien, dat het verbond des Heeren in de lichamen van hun kinderen wordt ingedrukt“. (IV, 16, 9).

Calvijn acht dus het nut van den kinderdoop voor de ouders niet gering.

Zij zelf worden daardoor versterkt in hun geloof aan de verbondsbelofte.

Er gaat van het teeken en zegel, dat de kinderen ontvangen, tot hen een verklaring uit.

Met die verklaring moeten zij zichzelf versterken.

Doch Calvijn wacht er zich wel voor te beweren, dat ook de ouders de beteekende zaak verkrijgen.

Meer dan een bevestiging en verklaring bekomen zij niet.

Die is van hooge waarde.

Zij strekt tot rijken troost.

Maar een sacramentele betekenis heeft zij voor hen niet.

Trouwens, elders breidt Calvijn die bevestiging en verklaring van de verbondsbelofte tot de geloovigen in het algemeen uit.

Tot de gansche gemeente, in wier midden de Doop wordt bediend.

Hij zegt: „Hierop, hierop is de satan voorwaar uit, wanneer hij den kinderdoop met zoo groot geweld bestormt, opdat namelijk deze betuiging en dit teeken uit het midden worde weggenomen en dat alzo de belofte zelve, die daardoor voor onze oogen gesteld wordt, eindelijk allengskens verdwijnen mocht“ (IV, 16, 32).

Bij elke Doopsbediening wordt alzo de belofte Gods aan de geheele gemeente voor oogen gesteld.

Het is er satan om te doen de geheele gemeente van den troost, welken de kinderdoop ieder geloovige schenkt, te berooven.

Hoezeer Calvijn wezen en nut van elkander onderscheidt, blijkt wel uit wat hij omtrent de gedoopte kinderen verklaart. „De kinderkens ontvangen ook eenig voordeel uit hun doop, dewijl ze, in het lichaam der kerk ingelijfd zijnde, den anderen lidmaten te aangenamer zouden zijn en destemee bevolen. Daarenboven, wanneer ze groot worden, zoo worden ze door hun doop niet slechtelijk vermaand en opgewekt tot een ernstige begeerte, om God te dienen, van wien zij door het openlijke teeken der aanneming, tot Zijn kinderen aangenomen zijn geweest, eer ze vanwege hun teere jonkheid Hem voor hun Vader bekennen konden. Eindelijk moet ons deze bedreiging zeer verschrikken, dat God dien zal straffen, die veracht Zijn kind met het teeken des verbonds te teekenen, omdat door zulk een verachting de aangeboden genade verworpen en gelijk als afgezworen wordt“ (IV, 16, 9).

Wie nu met elkander vergelijkt de uitdrukkingen, welke Calvijn voor de sacramentele werking zelf heeft gebruikt en deze, waarin hij het nut of voordeel aan den Doop verbonden beschrijft, merkt aanstonds op, dat de eerste meer centraal is, de laatste meer den omtrek van het zieleleven raakt.

En waar Calvijn nu alleen bij de ouders van nut en voordeel van den kinderdoop spreekt, volgt

daaruit, dat zij zulk een centrale werking niet ondervinden.

Het gevoelen van Calvijn kan dan aldus worden geresumeerd:

1o. Er is een bijzondere sacramentele genade, welke betrekking heeft op het zaad des geloofs.

2o. Voor het ontvangen van de beteekende zaak is geen subjektieve geloofsaanvaarding noodig, integendeel.

3o. Het is er ver van verwijderd, dat de ouders in de eerste of zelfs in de tweede plaats de beteekende zaak bij den Doop van hun kind zouden ontvangen.

4o. Het is er evenver vandaan, dat het kind eerst deel aan de beteekende zaak zou krijgen, wanneer het tot zijn verstand is gekomen.

5o. Bij den Doop van het kind gaat het speciaal om de verborgen inwerking Gods op de ziel. Hiermee gelooven wij dan ook het beroep, dat Dr v. d. V. S. op Calvijn deed, geheel te hebben ontzenuwd.

Wij laten dan nu Calvijn verder rusten.

De dualistische inspiratie-theorie wint veld.

Onder de dualistische inspiratie-theorie — de naam duidt het reeds aan — wordt verstaan, dat men met betrekking tot de inspiratie der Schrift een dualisme, een tweedheid aanneemt.

De Bemiddelings-theologie stelde het zoo voor het eene deel der Schrift n.l. de godsdienstig zedelijke waarheden zijn ons met onfeilbaarheid geopenbaard, het andere deel, dat historische beschrijving enz. omvat, levert afdoende bewijzen van menselijke feilbaarheid.

Deze theorie werd een tijdlang in breede kringen verdrongen door andere.

De modernistische theologie wilde van een onfeilbaar deel in de Schrift in het geheel niet weten.

En ook de konsekwent toegepaste dynamische theorie, welke in de personen der schrijvers een inspiratie in verschillende graden onderstelde, moest alle onfeilbaarheid prijsgeven.

Doch in den laatsten tijd wijzen allerlei tekenen erop, dat de dualistische inspiratie-theorie herleeft.

Onder hen, die zich van Assen afscheidden, werden uitingen in dien geest vernomen.

In Zuid-Afrika openbaarde Prof. Dr J. du Plessis zich als een aanhanger daarvan.

Ook beschouwingen van Roomsche theologen wettigden het vermoeden, dat deze theorie daar opgang begon te maken.

Zeer duidelijk kwam dit onlangs in „De Maasbode“ aan het licht, waar een recensie van de rectorale oratie van Prof. Dr G. Ch. Aalders werd gegeven.

Ten bewijze daarvan nemen wij het volgende over:

Voor ons is de Bijbel eerst en vooral een godsdienstig boek, opgevat en geschreven op de wijze van ouden. Men moet er ons geen rekenschap van vragen als gold het hier een profane wereldgeschiedenis, geschreven volgens moderne critische methode. De apologet kan noch mag zulk een standpunt aanvaarden; hij zou zoo doende het voornaamste doel van den Bijbel vergaten; hij moet onderscheiden tusschen den objectieven zin van den tekst en den subjectieven zin van den schrijver.

Alleen voor den objectieven zin nemen wij de onmogelijkheid van dwaling aan. Elk geschrift immers, of het geïnspireerd is of niet, biedt niet alleen bevestigingen van den schrijver, maar geeft ook een menigte van de ideeën en gedachten, die in hem leven. Deze ideeën en gedachten leven al schrijvend in den auteur; hij drukt ze soms ook uit zonder dat men zeggen kan, dat hij ze zelf bevestigt met eigen zeg. De schrijver spreekt en schrijft over iets als iedereen; het is echter steeds de vraag waarover hij iets wil leeren. Men kan het over den eigenlijken inhoud van een verhaal eens zijn, maar van meening verschillen over bijkomstigheden. Dit geldt vooral voor de oudste Bijbel-verhalen. Alle katholieken lezen in het derde hoofdstuk van het eerste Bijbelboek den zondeval van het eerste menschenpaar en trekken er de leerstellige gevolgen uit. Maar alle katholieken zijn het niet eens over allerlei bijzonderheden van dit verhaal. En, volgens de uitspraak van het Kerkelijk Leergezag, behoeft dit laatste ook niet.

De Bijbelschrijvers hebben hun boeken geschreven met een godsdienstig-zedelijk doel. Ook in hun geschiedverhalen willen zij dogma en moraal leeren, om dit laatste met zekerheid te kunnen doen, zijn zij geïnspireerd. Zij bevestigen hun verhalen, ook het geschiedkundig karakter ervan, in zoover een en ander betrekking heeft op een godsdienstige leer. Dat alleen is het voorwerp van hetgeen de Bijbelschrijvers willen leeren. En indien zij dat doen met gebruikmaking van overleveringen, en die overnemen in den vorm zooals zij reeds lang bestonden, dan doen de Bijbelschrijvers dat in zoover die overleveringen hun voldoende toeschijnen voor het doel dat zij nastreven.

Van zuiver geschiedkundig standpunt beschouwd

— geschied-
ten zin —
omstandig-
nen; maar
door niets
te kunnen
„Hooren
tegenover-
Men kan
den zonde
was in h
het was —

Wij gek-
zoo zoude-
like leer-
hun op d-
tor in de
het per-
den te

Op dit E-
groter ver-
Haar bes-
reeds van
Maar zij
aan de o-
Schrift vas-
Sinds gis-
over stag.

Wat zulk
Aan een
Zooveel
den met h-
feilbaarheid
alleen kom-
Maar zij
Het Woc-
Waarom

— Verwijt
Tijl ander
Impeta van
verzekeren,
werker van
genaamde „
Wij begr-
deze verkl-
Toch gek-
die niet n-
Dr Impo-

POPULAI
iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI

iets over h

POPULAI